

Restaurarea unei flinte de secol XVIII

Dinu Capotescu

Din cele mai vechi timpuri, omul s-a folosit de unelte și arme pentru a supraviețui. Dacă la început se folosea de unelte din piatră, odată cu descoperirea metalelor, uneltele și armele cunosc o perfecționare rapidă.

Armele de foc apar odată cu aducerea prafului de pușcă în Europa pe la 1200 (este inventat de chinezi încă în 1045).

Primele arme de foc erau nesigure, încărcarea lor dura mult și adesea explodau pe neașteptate. Ele s-au dezvoltat pe la sfârșitul anului 1300. Erau confecționate din fier sau bronz, erau lungi de 30 cm și se folosea un fitil tratat cu azotat de potasiu pentru a aprinde praful de pușcă.

Una dintre primele ilustrații reprezentând o arma de foc a fost găsită pe un document prezentat regelui Eduard al III-lea al Angliei în 1326. Avea forma unei vase puse pe o masă și se declanșa prin aplicarea unei tije încinse în foc pentru aprinderea prafului. Proiectilul era o săgeata cu patru capete. În alte locuri, modelele erau mai avansate, astfel un document emis la Florența, Italia, tot în 1326, amintea de tunuri metalice care trăgeau cu gloanțe de fier.

Flinta. Era incomod și uneori imposibil să porți un fitil aprins, astfel că la sfârșitul anilor 1400 a fost dezvoltat un mecanism simplu de aprindere. O pârghie în forma literei S, numită serpentina, era pivotată pe o parte a armei. Un fitil aprins era prins de vârful pârghieii. Prin mișcarea părții de jos a pârghieii fitilul era coborât pe o mica scobitură care conținea puțin praf de pușcă. Acest "praf de detonare" aprindea încărcătura principală din armă.

Următorul progres a fost introducerea unui trăgaci pentru acționarea într-un mod mai convenabil a serpentinei. Fitilul era blocat în poziție până când se apăsa pe trăgaci. Acest mecanism a fost numit flintă.

Unul dintre dezavantajele flinteii era faptul că ploaia stingea fitilul, sau umezea pulberea din scobitură, împiedicând aprinderea ei. Uneori, vântul sufla pulberea. De asemenea, exista pericolul ca o scânteie de la fitil să aprindă pulberea accidental.

Flintele erau ținute cu ambele mâini și aveau un pat care era apăsat pe umăr pentru menținerea în poziție corespunzătoare a armei.

Mai târziu, a apărut pușca cu cremene (prin anul 1500), și a devenit cel mai răspândit tip de armă de foc la vremea respectivă.

Apăsarea pe trăgaci determina o bucată de pirită să lovească o placă de oțel, prin scânteile produse se aprindea praful de detonare, declanșând arma. Mai târziu, bucata de pirită este înlocuită cu cremene (prin anul 1600). Acest tip de armă s-a răspândit și a rămas până în jurul anului 1800, când a apărut sistemul cu percuție pentru detonarea încărcăturii unei arme de foc.

Obiectul acestei lucrări îl constituie restaurarea unei arme cu cremene.

Descriere

Patul puștii frumos ornamentat cu plăcuțe de alamă dantelate și motive vegetale incizate se continuă cu mecanismul de aprindere în forma literei S, care pivotează pe partea dreaptă a armei, mecanismul fiind acționat de trăgaci. Patul se continuă cu ulucul puștii pe care se sprijină țeava. Spre deosebire de alte arme a căror țeavă au grosimea relativ uniformă, la aceasta țeava este mult mai groasă și turtită spre vârf.

Starea de conservare

Obiectul prezintă produși de coroziune specifici fierului, depuneri de murdărie organică și deteriorări la partea lemnoasă, lipsind astfel o porțiune din uluc. Mecanismul de dare a focului este defect lipsind o componentă. (Vezi foto 1.)

Metodă de restaurare

În prima fază, arma a fost demontată în părțile componente înlăturându-se țeava, mecanismul de dare a focului și toate componentele metalice. Acestea au fost curățate superficial cu materiale abrazive fine urmând apoi un tratament chimic în soluție de acid fosforic. A urmat neutralizarea metalului în apă distilată și uscarea în alcool. Componentele metalice au fost brunate și conservate cu nitrolac.

Având analogie, s-a confecționat componenta lipsă de la mecanismul de dare a focului astfel încât acesta a devenit funcțional. S-a intervenit la partea de lemn consolidând și completând porțiunea lipsă (vezi foto 2).

După șlefuire și integrare cromatică cu baiț de nuc (vezi foto 3) a urmat protejarea și conservarea cu shellac. În final s-au montat componentele (vezi foto 4.)

The restoration of a flintlock pistol from XVIII century

Abstract

The subject of the article is the restoration of a gun flint. The gun presents corrosion, deposits of organic dirt, the wood was damaged as well and a part of the groove was missing. The release mechanism is defect as well.

The wood part was restored and completed and the metal part was cleaned and treated. The gun is the property of the Satu Mare County Museum.

Restaurarea unei flinte de secol XVIII

